

Søens Bund ganske jævn i en Udstrækning af et Par Tusinde Tønder Land. Syd for Søens Centrum rager en Klippe 900 Fod op over Bunden, og længere mod Vest staar en Lavakegle, der er 1200 Fod høj, men dog har 600 Fod Vand over sig. I dens Top findes et Krater, hvis Dybde er 250 Fod. Sydvest i Søen rager den eneste Ø 845 Fod op over Vandet. Den er cirkelrund og tyndt bevokset med Skov. Man har givet den Navnet Troldeøen, og i dens Top er der et Krater, 475 Fod i Diameter og 100 Fod dybt, som hedder Heksegryden. Dette har været den sidste rygende Skorsten af den en Gang omfattende Vulkan. Nord for Troldeøen, ud til Søens Vestside hæver Liao Klippen sig lodret over 2000 Fod i Luften. Den staar som en vældig Sten-Kæmpe paa Vagt, og fra dens Top kan man med Ojet følge en faldende Sten, medens den hurtigt synes at blive til en Prik og saa forsvinder for snart at ramme den blanke Vandflade dybt nede. Man kan blive svimmel af at stirre derned. Mod Øst findes en lille Klippe 150 Fod fra Breddens høje Fjælde. Den er kun 100 Fod høj og et Par Hundrede Fod lang samt knap saa bred. Staar man paa Klipperne Vest for Søen og ser over mod den enlige Sten, viser den sig paa den ret store Afstand med sine mange Knuder og Spidser som et fuldrigget Skib. Glider en Sky nu for Solen, saa dens Skygge falder paa Klippen, forsvinder denne for Synet som om den ikke længer var til. Der findes ikke paa dens Overflade en jævn Plads saa stor som et Bord.

Fra ældgammel Tid har Indianerne af Klamath Stammen beboet det sydlige Oregon, og Levningerne af dem gør saa endnu. De har gennem Tiderne vidst af Crater Søen at sige; men indtil for nylig har ingen af dem set den, fordi en Tradition, der er gaaet fra Slægt til Slægt, siger at Myriader af Sø-Djævlø eller Llaos, som de kaldes, huserer dér, og de vil dræbe enhver, som vover endog kun at kaste et Blik paa Søen. Der findes næppe et eneste Sted, for hvilket Indianerne nærer en saadan Frygt som for Crater Søen. Og gennem umindelige Tider har ingen Magt været til at formaa nogen Indianer til at komme saa nær, at han kan se den. For en fattig Skilling vil han vise Vej til den. Men før Klippetoppen naas, vil han vende om og gaa tilbage, saa den, han har ført saa langt, maa være ene, naar Søen viser sig. For de Vilde hviler der et hemmelighedsfuldt Slør over den, og de tror, at den er Bolig for alle Slags Dæmoner og Uhyrer. Klamath Stammens Høvding gamle Allin Davy fortæller følgende om, hvorledes Indianerne i sin Tid opdagede Søen, og hvorfor de aldrig siden kom der:

For lange Tider siden — længe før den hvide Mand kom for at plage og fordrive den stolte Indfødte — skete det en Gang, at nogle Jægere af Klamath Stammen paa deres Jagttog pludselig saa Søen dybt under sig, og blev betaget af det storslaaede, majestætiske Syn. Noget inde i dem sagde dem, at den store Aand boede dér, og fulde af Ærefrygt nærmede de sig og stirrede tavse frem og ned, hvorpaa de, stadig i Tavshed, vendte om og gik bort, ned ad Klipperne til deres Teltlejr langt borte. Men en af Indianerne følte en uimodstaaelig Drift til at vende tilbage til Søen, og han gjorde det. Et Sted paa Klippen tændte han sin Ild og sov der om Natten. Næste Dag gik han igen til sine Kammerater. Men mange Nætter i Træk sov han paa Klippen over Søen. Underlige, hemmelighedsfulde Lyde fyldte Luften, og mærkelige Røster tonede fra Vandet i Dybet. Efter Maaneders Forløb vovede han sig ned ad de stejle Klipper, helt ned til Søen. Her saa han jævnlig mærkværdige Skikkelser i Vandet. Jo tiere han gæstede Vandet, des kraftigere og mere haardfør blev han. Og efterhaanden kom flere af hans Fæller for at nyde de samme Goder, som han fik Del i. Gamle Krigere sendte deres Sønner, at de kunde hente Kraft og Mod til at kæmpe og sejre. Først sov de paa Klipperne, klatrede senere til Vandet og kastede sig tilsidst deri. Dermed havde de vundet, hvad de søgte. Men en Gang dræbte han, der havde vist de andre Vej, en uhyre Fisk, og da blev han øjeblikkelig overfalden af utallige Llaos, som slæbte ham op til Toppen af Klipperne, hvor de skar hans Strube over med en Stenkniv og sønderrev hans Legeme i Smaastumper, som de kastede ned i Vandet, dybt, dybt nede. Her blev de grebet og slugt af de vrede Llaos. Samme Skæbne venter enhver Klamath Krieger, som efter den Dag vover at se Søen.

Saa vidt den gamle Høvding. Enkelte Indianere har dog i de senere Aar dristet sig til at trodse Traditionen — men kun med Frygt og Bæven.

A. Bohjerg.

Stor Udvidelse af Geografisk Selskab i Mexico. Dette Selskab har i disse Dage faaet Tilsagn om Støtte fra to Ministerier; det vil faa overladt Lokaler i Ministeriebygningerne samt eget Trykkeri, Subvention til Præmier for de bedste geogr. Arbejder, og Midler til Representationsudgifter ved internationale Kongresser etc.

Literaturanmeldelser.

W. Barbrooke Grubb: *An Unknown People in an Unknown Land*. Ed. by H. T. Morrey Jones. With 60 illustrations and a map. Seeley & Co. London 1911. 330 Sider. 8°.

Ikke uden berettiget Stolthed sætter Forf. under sit Navn den Titel, som Republikken Paraguay har

skænket ham: *comisario general del Chaco y pacificador de los Indios*. I Virkeligheden har han, ved først af alle at trænge ind og slaa sig ned i den paraguayanske Del af »El Gran Chaco«, aabnet dette Land for Videnskaben og Kulturen. I Gran Chaco, de uendelige Sletter ved Rio Paraguays højre Bred, ligger endnu det meste saa ukendt hen som